

EFFSO Webinar

Vad är en miljöspendanalys

Gustaf Teneberg Trum, Gabriella Hamner och Torbjörn Thorsén
22 september 2022

Dagens presentatörer och lite enkla regler

GUSTAF TENEBERG TRUM

Senior Konsult, EFFSO

GABRIELLA HAMNER

Senior Konsult, EFFSO

TORBJÖRN THORSÉN

Marknad, EFFSO

- ✓ **Webinaret spelas in**
- ✓ **Ställ gärna frågor via chat**
- ✓ **Frågor besvaras på slutet**
- ✓ **Alla får en kopia på presentationen**

EFFSO har i 15 år hjälpt inköpsorganisationer bli mer effektiva och leverera högre affärsvärde

KOMPETENS

KONSULTTJÄNSTER

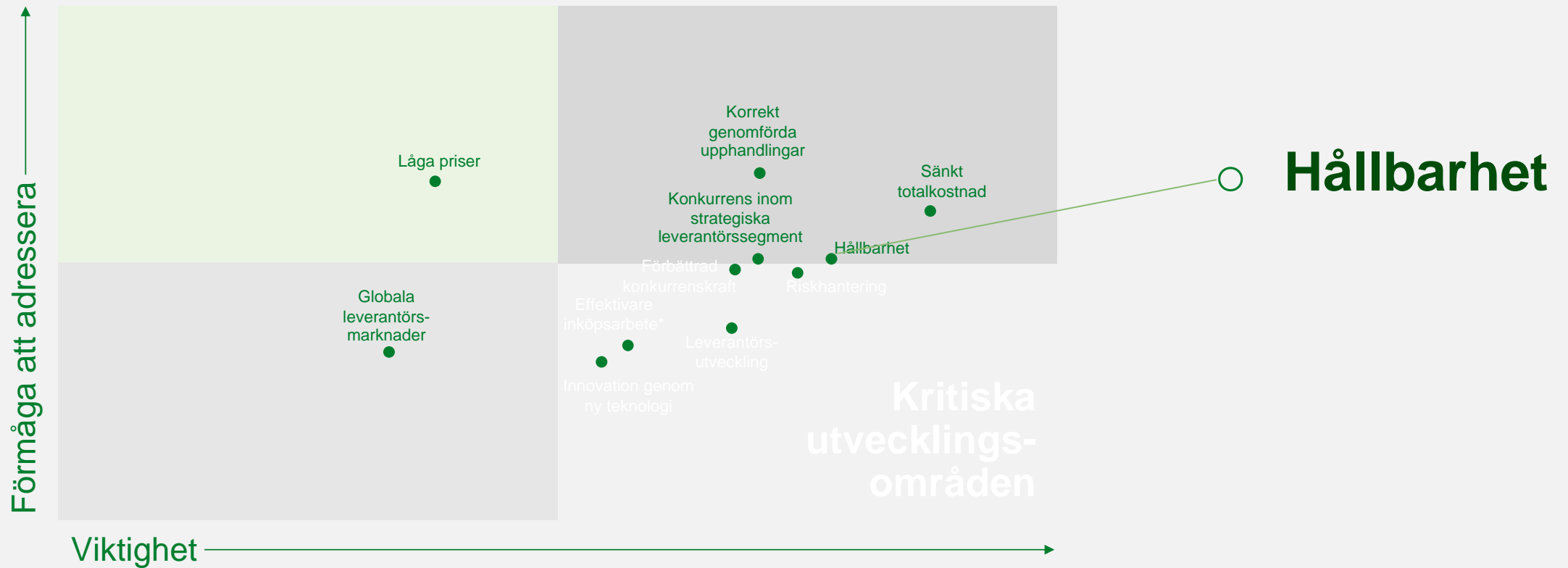

DIGITALISERING

HÅLLBART INKÖP

EFFSO CPO Survey 2021 pekade ut hållbarhet som ett kritiskt utvecklingsområde

Hållbarhet är inte bara en prioritet för inköp, men inköp är en lysande startpunkt...

- KLIMATFÖRÄNDRINGAR ÄR VETENSKAPLIGT BELAGT

- POLITISKA BESLUT EU SKA VARA CARBON NEUTRAL 2050

- EKONOMI ÖKAD CIRKULARITET BLIR NORM

60 procent av ett företags fossila avtryck kan härledas till leverantörsbasen¹

1. Accenture - How sustainable supply chains can unlock net zero emissions - 2022

Vad är en miljöspendanalys

Det finns många anledningar för ett företag att jobba med hållbarhetsaspekter

Lagkrav

Intressenters
förväntningar

Företagets egna mål

Kunders krav

Många företag vill arbeta med att bli mer hållbara

En standard för att rapportera växthusgasutsläpp är GHG protokollet som delar in utsläpp i företagets värdekedja i tre olika delar

1

Direkta utsläpp som sker i egna verksamheten

2

Indirekta utsläpp från produktion av inköpt el, ånga, värma och kyla som förbrukas av den egna verksamheten

3

Alla andra indirekta utsläpp i företagets värdekedja som företaget inte äger eller kontrollerar

Här har de flesta företagen de största utsläppen, men de är också svårast att få kontroll över

De flesta företag har ofta majoriteten av sina utsläpp i scope 3, vilket innebär att inköp har en stor möjlighet att påverka företagets totala utsläpp

Inköp har en stor möjlighet att driva utsläppsminskningen

Det kan vara svårt att veta var resurserna ska riktas när det kommer till hållbarhetsarbetet vilket kan leda till att företag väntar med att initiera arbetet

Inköp har en stor möjlighet att driva utsläppsminskningen

Men hur ska man veta var man ska börja?

En miljöspendanalys är ett verktyg som på ett faktabaserat sätt hjälper en organisation att prioritera vilka kategorier som klimatarbetet ska fokuseras på

Inköp har en stor möjlighet att driva utsläppsminskningen

Men hur ska man veta var man ska börja?

Miljöspendanalys

För att genomföra en miljöspendanalys behövs miljöindikatorer på kategorinivå och en spendanalys

Kvaliteten i analysen och vilka slutsatser som kan dras beror på kvaliteten i vår spendanalys och hur väl den matchar mot valda miljöindikatorer

Se till att det finns en bra och uppdaterad spendanalys

Välj vilken källa till miljöindikatorer du ska använda

Gör kopplingen mellan spendanalysen och miljöindikatorerna

Analysera resultatet och dra slutsatser kring var hållbarhetsarbetet ska fokuseras

Miljöspendanalys som en iterativ process

- Kontinuerligt förbättrad i data leder till förbättrade och fördjupade slutsatser
- Miljöspendanalysen är en kunskapsresa

Utgångspunkten för miljöspendanalysen är en väl genomförd spendanalys med ett förankrat kategoriträd anpassat efter leverantörsmarknad och organisation

Se till att det finns en bra och uppdaterad spendanalys

Välj vilken källa till miljöindikatorer du ska använda

Gör kopplingen mellan spendanalysen och miljöindikatorerna

Analysera resultatet och dra slutsatser kring var hållbarhetsarbetet ska fokuseras

Tänk på att...

- Kategorierna motsvarar en leverantörsmarknad
- Kategoristrukturen matchar hur vi arbetar med inköp och upphandling i organisationen
- Att kategoriträdet och spendanalysen är förankrat i organisation

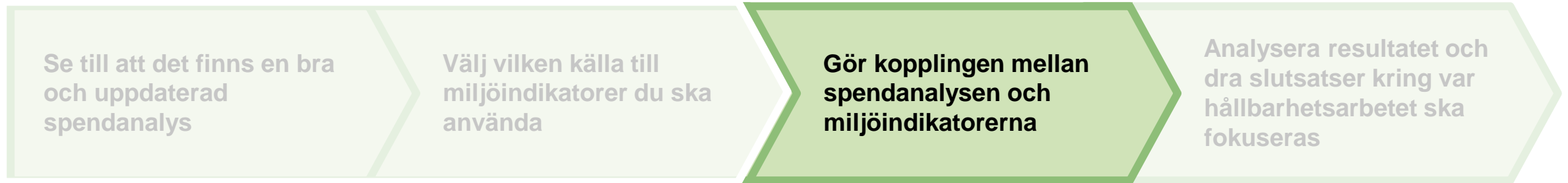
Detaljgraden på våra miljöindikatorer bör matcha detaljgraden på vår indata och utgångspunkten bör i första hand vara miljöindikatorer på kategorinivå

Tänk på att...

- Detaljgraden på indikatorerna ska vara på samma nivå som i din spendanalys
 - Exempel: Har du möjlighet att separera skruvar i din spenddata vill vi gärna ha en indikator på samma nivå
- Använd tillgängliga källor för att komma igång, exempelvis UHM
- Verifiera gärna vald indikator med interna och/eller externa intressenter

Att bygga miljöspendanalysen utifrån koldioxidekvivalenter är oftast en fullgod början som man sedan kan utveckla med andra miljö-mått

Tänk på att...

- Det finns systemstöd men en fullgod början är att arbeta i excel
- Miljöspendanalysen är en iterativ process och att börja med att räkna med koldioxidekvivalenter är en bra start
- Minimera handpåläggning för att enkelt kunna göra uppdateringar och förändringar

Miljöspendanalysen visar både en nulägesbild av våra utsläpp men är även en grund för att prioritera förbättringsarbetet på kategorinivå

Se till att det finns en bra och uppdaterad spendanalys

Välj vilken källa till miljöindikatorer du ska använda

Gör kopplingen mellan spendanalysen och miljöindikatorerna

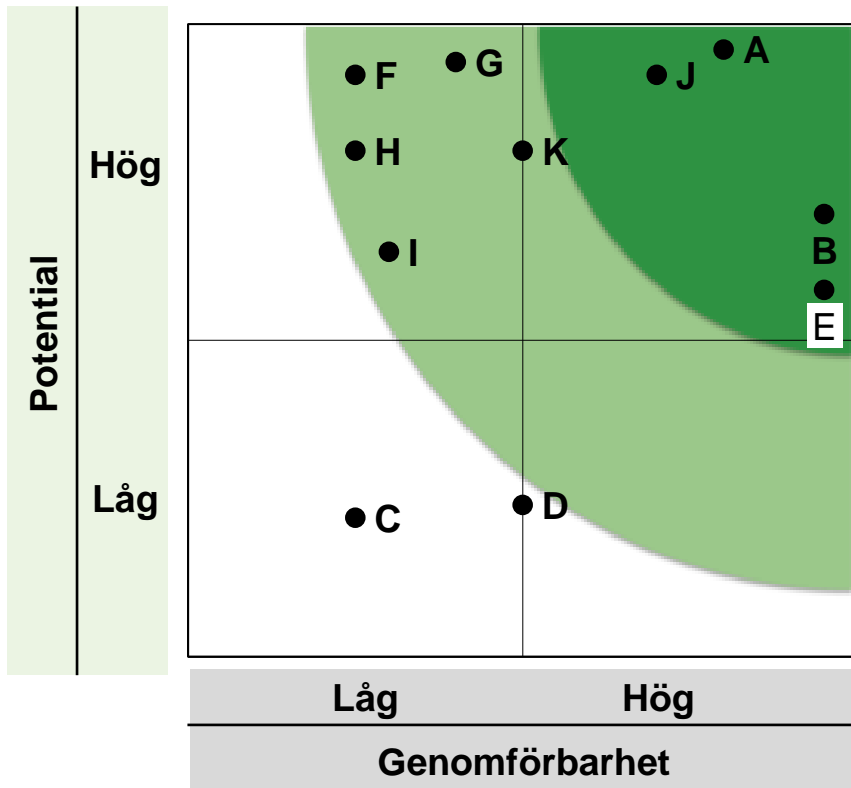
Analysera resultatet och dra slutsatser kring var hållbarhetsarbetet ska fokuseras

Tänk på att...

- Miljöspendanalysen är en nulägesbild av våra utsläpp
- En första analys kan vara ganska grov men ändå ge värdefulla insikter
- Spendvolymen blir fortsatt styrande. Stora kategorier kommer förmodligen fortsatt bli stora
- Resultatet kan användas för att prioritera kategorier
- Det efterföljande förbättringsarbetet är kategorispecifikt och att inhämta kategorispecifik data är ett vanligt nästa steg

Att prioritera kategorier blir en sammanvägning av kvalitativa och kvantitativa parametrar där resultatet av miljöspendanalysen bör vara en parameter

Prioritering av kategorier

Dimensioner av potential

Ekonomi: Potential i form av minskad total kostnad, exempelvis undvika kostnader, minska köp, konkurrensutsätta och optimera kvalitet/service

Risk: Potential genom hantering av risker. Exempelvis hantering av politiska, ekonomiska och miljömässiga risker och säkra leveranser

Hållbarhet: Potential i att förbättra social och ekologisk hållbarhet i kategorin. Exempelvis reducera utsläpp

Beskrivning av genomförbarhet

Genomförbarhet: Hur lätt/svårt är det att driva förändring i kategorin?

Det är viktigt att vara medveten om de utmaningar som finns med en miljöspendanalys för att man ska kunna hantera dessa på ett klokt sätt

Vilka utmaningar finns med resultatet?

Bör ej användas för jämförelser över tid

Krävs ofta ett handpålägg för att matcha sitt kategoriträd med rätt indikator

Kan inte användas för att exempelvis utvärdera leverantörer eller eventuella lösningar

Vad ser vi inte i resultatet?

Vi ser miljöpåverkan i leverantörskedjan och tar inte hänsyn till vad som händer efter leverans till oss

Tar bara hänsyn till miljöpåverkan och hållbarhet är mycket bredare än så

Detaljerad data behövs ofta i ett nästa steg

En miljöspendanalys är ett bra sätt att komma igång med sitt miljöarbete och där inköp bör ta en ledande roll

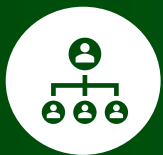
Ger en nulägesbild av utsläpp i organisationen

Ger ett underlag till att prioritera förbättringsarbete med miljöfokus

Det är en kunskapsresa för inköp/upphandling och hela organisationen

Det är ett sätt att öka inköps strategiska betydelse i organisationen

Tack!

Gustaf Teneberg Trum

gustaf.teneberg@effso.se

Gabriella Hamner

gabriella.hamner@effso.se

Torbjörn Thorsén

torbjorn.thorsen@effso.se

Jenny Vårlid

jenny.varlid@effso.se